

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-03-31

TRN 2021-0037

Handläggare:
Olof Evers HolmTillväxt- och
regionplanenämnden**Yttrande över motion 2020:71 av Lina El Yafi (V) m.fl.
om att inrätta ett bostadsförsörjningskansli under
TRN****Ärendebeskrivning**

Tillväxt- och regionplanenämnden har på remiss av regionstyrelsen beretts möjlighet att yttra sig över motion 2020:71 av Lina El Yafi (V) m.fl. om att inrätta ett bostadsförsörjningskansli under TRN. Yttrandet utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån tillväxt- och regionplanenämndens ansvar inom regional fysisk planering och regional utveckling.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande

Förslag till yttrande

Motion 2020:71 av Lina El Yafi (V) m.fl. om att inrätta ett
bostadsförsörjningskansli under TRN**Förslag till beslut**

Tillväxt- och regionplanenämnden föreslås besluta följande:

Yttrande över motion 2020:71 av Lina El Yafi (V) m.fl. om att inrätta ett bostadsförsörjningskansli under TRN, TRN 2021-0037, godkänns och överlämnas till regionstyrelsen

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

I motionen föreslås att:

- inrätta ett bostadsförsörjningskansli under tillväxt- och regionplaneförvaltningen med ansvar för att tillgodose alla invånares bostadsbehov samtidigt som klimatpåverkan minimeras.

Bostadsförsörjningen är av stor betydelse för att målen i den Regionala utvecklingsplanen RUF5 2050 ska kunna nås. Ett bostadsförsörjningskansli kan bidra till att sätta extra ljus på denna fråga men kommer också kräva att resurser avsätts och att en tydlig styrning etableras. Flera av de uppgifter som kan antas ingå i kansliets uppdrag ingår redan idag i nämndens och förvaltningens verksamhet.

Överväganden

I RUF5 2050 lyfts bostadsförsörjning och bostadsbyggande som en central del av regionens utveckling.

Förvaltningen har länge arbetat med bostadsförsörjningsfrågor genom att bistå nämnden i yttranden över bland annat kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjning, statliga utredningar och kommunala bebyggelseplaner. Förvaltningen har också löpande tagit fram kunskaps- och planeringsunderlag om bland annat bostadsbehov, lokala bostadsmarknader, länets bostadsbestånd, flyttkedjor samt betalningsvilja och möjligheten att efterfråga bostäder i regionen. Under 2019 gavs nämnden i uppdrag att inleda bostadspolitiska samtal tillsammans med StorSthlm och Stockholms stad. Samtalen har fortsatt under 2020 och ska fortsätta även under 2021 med förhoppningen att samtalen ska leda fram till gemensamma positioner i centrala bostadspolitiska frågor. Förvaltningen har bistått med underlag i denna process.

Ett bostadsförsörjningskansli skulle kunna bidra till att ytterligare sätta ljuset på bostadsförsörjningsfrågan och etablera Region Stockholm som en än mer aktiv aktör på detta område. Förvaltningen ser samtidigt att stora delar av de arbetsuppgifter som ett kansli troligtvis skulle ansvara för redan idag utförs inom ramen för det arbete som förvaltningen och nämnden gemensamt bedriver.

Förvaltningen ser i motionen tydliga paralleller mellan ett bostadsförsörjningskansli och det befintliga cykelkansliet och klimatkansliet. Erfarenheten från inrättandet av dessa är det ställer krav på att resurser avsätts och att en tydlig styrning etableras, här är den regionala cykelplanen och klimatfärdplanen för Stockholms län två goda exempel.

Förvaltningen anser att det finns stor potential i den politiska samverkan som inletts tillsammans med StorSthlm och Stockholms stad inom ramen för de bostadspolitiska samtalen, och den löpande samverkan som sker på tjänstepersonnivå mellan förvaltningen och flera av regionens aktörer. Det är viktigt att bygga vidare på denna samverkan och inte skapa parallella processer.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för landstinget.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets miljöpolitiska program, Miljöprogram 2017–2021 har hänsyn till miljön beaktats och det bedöms att en särskild miljökonsekvensbedömning i detta ärende inte är relevant.

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Olof Evers Holm

Tillväxt- och regionplanenämnden

FÖRSLAG TILL YTTRANDE
2021-03-31

TRN 2021-0037

Regionstyrelsen

registrator.rlk@sl.se

Dnr. RS 2020-0947

Yttrande över motion 202:71 av Lina El Yafi (V) m.fl. om att inrätta ett bostadsförsörjningskansli under TRN

Inledning

Tillväxt- och regionplanenämnden har på remiss av regionstyrelsen beretts möjlighet att yttra sig över motion 2020:71 av Lina El Yafi (V) m.fl. om att inrätta ett bostadsförsörjningskansli under TRN. Yttrandet utgår från ett samlat regionalt utvecklingsperspektiv utifrån tillväxt- och regionplanenämndens ansvar inom regional fysisk planering och regional utveckling.

Tillväxt- och regionplanenämnden anser att bostadsförsörjningen är en av Stockholmsregionens största utmaningar. Det krävs stora insatser för att bostadsbyggandet ska öka och för att alla i länet ska ha en lämplig bostad. Dock bedöms ett bostadsförsörjningskanslis potentiella uppgifter redan rymmas inom nämndens ordinarie verksamhet.

Synpunkter

I RUFSS 2050 lyfts bostadsförsörjning och bostadsbyggande som en central del av regionens utveckling. Bostadsförsörjningen är en av nämndens prioriterade områden och ingår som en del i nämndens lagstadgade grunduppdrag där det i plan- och bygglagen framgår att regionplaneorganet ska verka för insatser som bidrar till att det långsiktiga behovet av bostäder tillgodoses. Bostadsförsörjningen är också en central del för att kunna uppfylla målen för den regionala tillväxtpolitiken i enlighet med förordningen om regionalt tillväxtarbete.

Nämnden har under flera års tid arbetat aktivt med bostadsförsörjningsfrågor. Nämnden svarar löpande på remisser av kommunala riktlinjer för bostadsförsörjning, statliga utredningar på området och kommunala planer. Nämnden har också löpande tagit fram och kommunicerat kunskap- och planeringsunderlag, och ingår genom förvaltningen i samverkansforum med fokus på bostadsbyggande och

bostadsförsörjning. Under 2019 inledde nämnden bostadspolitiska samtal tillsammans med StorSthlm och Stockholms stad. Samtalen har fortsatt under 2020 och ska även fortsätta under 2021. Förhoppningen är att samtalen ska leda fram till gemensamma positioner i centrala bostadspolitiska frågor.

Ett bostadsförsörjningskansli skulle vara ett bredare åtagande där regionen heller inte har ett huvudansvar, och samtidigt kräva ökad administration och att resurser tillförs nämnden och förvaltningen. Nämnden gör också bedömningen att de uppgifter som ett bostadsförsörjningskansli skulle ansvara för redan ryms inom nämndens ordinarie verksamhet. Dessutom är det oklart om ett sådant kansli skulle få legitimitet bland kommunerna.

I sammanhanget vill nämnden särskilt påtala potentialen i den politiska samverkan som inletts tillsammans med StorSthlm och Stockholms stad inom ramen för de bostadspolitiska samtalen, och den samverkan som förvaltningen löpande bedriver tillsammans med flera av regionens aktörer i denna fråga. Att det finns en gemensam bild av behov och utmaningar på kommunal och regional nivå är centralt för möjligheten att komma överens om de lösningar och insatser som krävs på olika nivåer.

Region Stockholm
2020-12-08

Motion av Lina El Yafi (V) m.fl. om att inrätta ett bostadsförsörjningskansli under TRN

Bostadsförsörjningen är en viktig förutsättning för att det ska gå att bo och leva med god livsmiljö för alla invånare i Stockholmsregionen, vilket är ett av målen i den regionala utvecklingsplanen (*RUFS 2050*). Minst 22 000 bostäder per år behöver tillkomma. Stockholmsregionen växer och har under de senaste fem åren ökat med 180 000 personer. De senaste fem åren har det byggts 83 000 bostäder enligt Länsstyrelsens rapport *Läget i länet: Bostadsmarknaden i Stockholms län 2020*.

Även om det byggs bostäder är de för dyra för flertalet stockholmare. En växande grupp har inte råd att bo i de nyproducerade lägenheterna. Trots att det finns inflyttningsklara bostäder så uppger samtliga kommuner att de har underskott på bostäder. Orsaken är att det är en relativt liten grupp som har råd att flytta in i nyproduktion. (*Läget i länet Bostadsmarknaden i Stockholms län 2020*.) Bostadsförsörjningen är en samhällsangelägenhet som överlämnats till marknaden, som dock inte har klarat av att möta behoven.

Mer än en fjärdedel av länets befolkning i åldersgruppen 18-30 upplever sig trångbodda. Stora familjer har svårt att ta sig ur trångboddheten och befintlig forskning om flyttkedjor stödjer inte heller idén om att nya bostäder skapar flyttkedjor för låginkomsthushåll. (*Läget i länet Bostadsmarknaden i Stockholms län 2020*) Coronapandemin visade hur farlig trångboddheten kan bli, då smittspridningen har varit stor i områden med utbredd trångboddhet.

Bostadsförsörjning handlar om att ta politiskt ansvar för att invånarens bostadsbehov. Coronapandemin kommer fortsätta påverka Sverige och Stockholm med ökad arbetslöshet och försämrad ekonomi som påverkar både hushållen och byggandet. Att bygga hyresrätter kan bli en positiv motvikt. Region Stockholm har enligt PBL Kap 7 § 4 ansvar för fysisk planering och för att verka för insatser som kan tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder och då enligt vår mening främst för hushåll med lägre inkomster, framförallt allmännyttiga hyresrätter. Att främja ett ökat långsiktigt hållbart bostadsbyggande som motverkar segregation är en viktig regional prioritering. Därför bör regionen inrätta ett bostadsförsörjningskansli under tillväxt- och regionplaneförvaltningen med ansvar för att alla invånarens bostadsbehov ska tillgodoses i regionen.

Bygg- och fastighetssektorn står enligt Naturvårdsverket för omkring en femtedel av Sveriges växthusgasutsläpp. Därför ska bostadsförsörjningskansliet i sitt arbete också beakta vikten av minimerad klimatpåverkan genom att vid nybyggnad prioritera bostäder med nettonollutsläpp.

Med anledning av ovanstående föreslås regionfullmäktige besluta:

att inrätta ett bostadsförsörjningskansli under tillväxt- och regionplaneförvaltningen med ansvar för att tillgodose alla invånares bostadsbehov samtidigt som klimatpåverkan minimeras.

Lina El Yafi (V)

Lisa Rasmussen (V)

Ann Mari Engel (V)